

การบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนา
คุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์*
INNOVATIVE ACADEMIC MANAGEMENT BY SCHOOL ADMINISTRATORS
UNDER NONG KUNG SI NETWORK CENTER FOR EDUCATION
QUALITY DEVELOPMENT 2 IN KALASIN

สุดารัตน์ วรสาร¹, จิราภรณ์ พันสว่าง²

Sudarat Worasarn¹, Jiraporn Phansawang²

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด^{1,2}

Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus^{1,2}

Email : wonsan101@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA) และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการวัดประเมินผลและงานทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ (1) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ ควรเน้นให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของตนเอง (2) ด้านการวัดประเมินผลและงานทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบ

(3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรมีการจัดให้ครูเข้าอบรมทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (4) ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรมีการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ และเป็นศูนย์สื่อเทคโนโลยี (5) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรมีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา (6) ด้านการนิเทศการศึกษา ควรให้ครูนำแนวทางในการแก้ไขการเรียนการสอนไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ (7) ด้านการพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีการประชุมสัมมนาบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ; นวัตกรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of the research were 1) to study the innovative academic administration of school administrators in the Educational Quality Development Network Center, Nong Kung Sri District 2, Kalasin Province 2) to compare the innovative academic administration of school administrators, classified by educational level, position, and work experience and 3) to collect recommendations as suggested by those persons. The target group were the administrators and teachers, 181 in number. The instrument for collecting the data was the questionnaire, The data collected were analyzed by the computer program, and the statistical devices composed of Frequency, percentage, mean, standard deviation. The hypothesis was tested with t-test, F-test, and content analysis.

The research results were as follows: 1) The Innovative academic administration of school administrators in the Educational Quality Development Network Center, Nong Kung Sri District 2, Kalasin Province overall was at a high level, considering each aspect ordered from the highest to the lowest, they were quality assurance system development in educational institutions, followed by learning process development, research for educational quality development, measurement, evaluation and registration work compared to transfer of academic results, media and innovation development, and learning resource development, and the aspect with the lowest average was the educational supervision, respectively. 2) The comparison of the Innovative academic administration of School administrators, classified by education qualification, position, work experience, overall and each aspect was different at a statistically significant level of .05 3) Recommendations of the Innovative academic administration of School administrators in the Educational Quality Development Network Center, Nong Kung Sri District 2, Kalasin Province found that: (1) Learning process development: should

emphasize that students could seek knowledge and develop their knowledge naturally and to their full potential (2) evaluation and registration work compared to transfer of academic results: there should be a systematic assessment and evaluation system. (3) Research to improve the quality of education: teachers should be prepared to attend classroom research training at least once a year. (4) Media and innovation development: the library should be developed to be a learning center, and a technology media center. (5) Learning resource development: learning resources should be organized and used both inside and outside educational institutions. (6) Educational supervision: teachers should be encouraged to apply guidelines for revising teaching and learning to develop and improve teaching and learning to have quality. (7) Quality assurance system development in educational institutions: there should be seminars for personnel in school to raise awareness of quality assurance within educational institutions and educational standards. The main goal was to improve the students' quality.

Keywords : Innovative; Academic Management; School Administrators

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อบริบทของโลกให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต เทคโนโลยีต่างๆ อาทิ ระบบประมวลผลที่ฉลาดขึ้นและมีความเป็นอัตโนมัติ ปริมาณข้อมูลในฐานข้อมูลที่มีขนาดใหญ่และสามารถนำไปวิเคราะห์เชิงลึกเพื่อคาดการณ์สถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือขนาดเล็กซึ่งสามารถพกพาและเคลื่อนที่ไปทุกหนแห่งได้ เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในแทบทุกมิติ (สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์, 2560) จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี สังคม สิ่งแวดล้อม และ การใช้เทคโนโลยีส่งผ่านข้อมูล และ เชื่อมต่อกันอย่างรวดเร็ว ปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการวางแผนการจัดการศึกษาในปัจจุบันเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ส่งเสริมความรู้ ความคิด ทักษะ และ ทักษะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 ในปัจจุบัน และ เตรียมความพร้อมสำหรับโลกอนาคต การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้เท่าทันของการเปลี่ยนแปลง จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทั้งระบบการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาของประเทศเท่าทันโลกแห่งอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

การพัฒนาประเทศการศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญอย่างยิ่ง กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาไว้โดยมุ่งจัดการศึกษาที่เป็นเลิศด้วยการทำให้โรงเรียนมีคุณภาพ การเรียนการสอนมีคุณภาพ ห้องเรียนมีคุณภาพ และผู้เรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานสูงในระดับสากล แนวนโยบายและแนวปฏิบัติดังกล่าวข้างต้นจะบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระดับโรงเรียนเพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานในระดับปฏิบัติที่สำคัญที่สุดที่จะน่านโยบายไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ดังนั้น ผู้บริหาร

สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการบริหารงานสถานศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย เพื่อให้การบริหารงานสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในการบริหารงานในปัจจุบันผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม เพื่อนำมาใช้ในการบริหารงาน ซึ่งการดำเนินงานจะต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาช่วยขับเคลื่อน ในการจัดการศึกษานั้นต้องให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ผู้บริหารต้องสร้างกลยุทธ์ใหม่ๆในการบริหารงานให้มีคุณภาพเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของบุคคลเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) ปี พ.ศ. 2562 โลกปัจจุบันและอนาคตจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จะมีการใช้เทคโนโลยีกันอย่างแพร่หลาย มีการใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีการสื่อสารสารสนเทศใหม่ๆ ในการสื่อสารส่งผ่านข้อมูลความรู้กันอย่างกว้างขวาง จะกลายเป็นวัฒนธรรมใหม่ในการบริหารจัดการเรียนการสอนที่มีอิทธิพลแผ่กว้างทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษายุคปฏิรูปจึงต้องรู้ทัน ก้าวทัน รู้จักและสามารถใช้ได้ไม่น้อยกว่าผู้อื่น ซึ่งนอกเหนือจากจะใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษาโดยตรงแล้ว ยังอาจใช้เพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา สร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนได้ (จิราภรณ์ ผันสว่าง, 2559) ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำทางวิชาการจึงต้องนำนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการมาใช้เพื่อให้การดำเนินงานได้ประสิทธิภาพสูงสุด การนำนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการมาใช้ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาส่งผลให้การดำเนินงานวิชาการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน

จากการศึกษางานวิจัย เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษา (2564) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่าการจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2564 ประสบปัญหาเนื่องจากอยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19) ส่งผลให้การบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการเกิดปัญหา เช่น การจัดการเรียนการสอน การนิเทศติดตามผู้เรียน การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 ได้รับผลกระทบดังกล่าวส่งผลให้การบริหารงานวิชาการด้อยประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษาตามนโยบายจุดเน้นโดยใช้P@5Q MODELและPDRCAS (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2, 2564)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนรับผิดชอบงานวิชาการของสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรง และเป็นผู้ได้รับผลกระทบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การบริหารงานเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลสูงสุดและมีมาตรฐานต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามวุฒิ การศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

2.3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มี ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์แตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 19 คน และครูผู้สอน จำนวน 162 คน รวมทั้งสิ้น 181 คน (แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2, ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2565) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน จำนวน 181 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) ด้านการวัดประเมินผลและงานทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน 3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 5) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 6) ด้านการนิเทศการศึกษา 7) ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเชิง

นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1)ผู้วิจัยทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 2)ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยด้วยตนเอง 3)รวบรวมแบบสอบถามที่ผู้บริหารและครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 ตอบกลับคืนมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA)

6. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มเป้าหมาย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

6.1 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลผล
1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.81	0.72	2	มาก
2. ด้านการวัดประเมินผลและงานทะเบียน เทียบโอนผลการเรียน	3.65	0.83	4	มาก
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.66	0.75	3	มาก
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.65	0.76	5	มาก
5. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.61	0.73	6	มาก
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.57	0.74	7	มาก
7. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.36	0.53	1	มาก
รวมเฉลี่ย	3.76	0.72	-	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.76, S.D.=0.72) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (\bar{X} =4.36, S.D.=0.53) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่น (\bar{X} =3.81, S.D.=0.72) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (\bar{X} =3.66, S.D.=0.75) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี (\bar{X} =3.65, S.D.=0.76) ด้านการวัดประเมินผลและงานทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน (\bar{X} =3.65, S.D.=0.83) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (\bar{X} =3.61, S.D.=0.73) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา (\bar{X} =3.57, S.D.=0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏดังนี้

1) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและ สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษาสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อนำความรู้มาพัฒนาระบบการเรียนการสอน (และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน และพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) ด้านการวัดประเมินผลและงานทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ รองลงมา คือ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษาอนุมัติผลการเรียนและการเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมบุคลากรทำการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษานำนวัตกรรมมาใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษาให้ครูเข้าอบรมทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการผลิตสื่อ จัดซื้อ จัดหาสื่อต่างๆ ที่มีในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เพื่อสื่อการเรียนรู้อื่น รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาสื่อ การใช้สื่อ นวัตกรรม สื่อเทคโนโลยี เป็นระยะ ๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการพัฒนาห้องสมุดเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้อื่น และเป็นศูนย์สื่อเทคโนโลยี

5) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อื่น รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้อื่นด้วยตนเอง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สถานศึกษามีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา

6) ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูนำผลการนิเทศมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนทุกระดับชั้น

อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สถานศึกษาให้ครูนำแนวทางในการแก้ไข ปัญหาการเรียนการสอนไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

7) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการกำหนดทิศทาง วัตถุประสงค์ขององค์กร กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ต่างๆ ในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาวางแผนการจัดเตรียมข้อมูลการดำเนินงานวิชาการอย่างเป็นระบบ และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ได้รับทราบ

6.2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.3 ข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ควรเน้นให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของตนเอง รวมทั้งสนับสนุนให้มีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและการประยุกต์ใช้ มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ โดยไม่เน้นไปที่การท่องจำเพียงเนื้อหา และควรมีการใช้เทคโนโลยีพัฒนาระบบการทางปัญญา ระบบคอมพิวเตอร์ที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความฉลาดในกระบวนการทางปัญญา ด้านการวัดประเมินผลและงานทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน พิจารณาและหรือประเมินความรู้ ประสบการณ์ การจัดทำเอกสาร/หลักฐานการเทียบโอน และตัดสินผลการเทียบโอน ควรมีระเบียบการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบ จัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในระดับชั้นเรียน และการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ควรมีการจัดให้ครูเข้าอบรมทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ครูนำวิธีการวิจัยในชั้นเรียนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของการสอนในรายวิชา และเพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องของการทำวิจัย ในชั้นเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรมีการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ และเป็นศูนย์สื่อเทคโนโลยี เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้พร้อมทั้งให้ส่งเสริมการเรียนรู้นอก ห้องเรียน ควรมีการผลักดันการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่อยู่ในท้องถิ่นชุมชน สร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างชุมชนหรือท้องถิ่นในพื้นที่บริการของโรงเรียน และเปิดโอกาสให้ชุมชน ท้องถิ่น หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ส่งเสริม สนับสนุนคุณภาพของ การศึกษา เพื่อมุ่งหวังให้โรงเรียนได้มีการจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของชุมชน และควรจัด อบรมสัมมนาให้บุคลากรในสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ

และทักษะในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรมีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อแสวงหาคำตอบจากประสบการณ์ตรงและสถานการณ์จริง โดยมีวิทยากรเป็นผู้ให้ความรู้ ควรมีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอรองรับผู้เรียนได้ และควรมีการจัดงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน ด้านการนิเทศการศึกษา ควรให้ครุภัณฑ์ในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ควรมีการจัดกิจกรรม PLC เพราะกิจกรรมนี้ช่วยให้มีการ แลกเปลี่ยนปัญหา และเรียนรู้ที่จะมองเห็น การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนา จัดการ และร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อนำมาพัฒนานักเรียน ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ได้รับทราบ ในขณะเดียวกันก็เป็นการช่วยให้เจ้าหน้าที่ทางการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้ร่วมตัดสินใจในการพัฒนาเด็กได้ถูกต้อง ควรมีการประชุมสัมมนาบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาอภิปรายผล ดังนี้

7.1 การบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็สถานศึกษาประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ โดยการบริหารงานวิชาการจะเกี่ยวของกับการพัฒนาหลักสูตร การวิจัยทางการศึกษา การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีการวัดผลและประเมินผล ดังนั้นการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนด นโยบายและเป้าหมายการบริหารงานวิชาการให้เป็นรูปธรรม นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ด้วยการกระตุ้นให้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และนำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง โดยให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมด้านการวัดและประเมินผลเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิทย์ บุญญาธิพิทักษ์, จิราภรณ์ ผันสว่าง, พระครูชัยรัตนกร (2565) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนางานวิชาการด้านต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ส่งผลต่อผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตของสถานศึกษาโดยตรง และผู้บริหารและครูสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการศึกษาของในสถานศึกษา ที่จะทำให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และเป็นประโยชน์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาใช้เป็นข้อมูลและเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิผล ให้

เกิดความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาต่อไปในอนาคต สอดรับกับงานวิจัยของ วรวิทย์ หงส์ไทย (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ผลการวิจัยพบว่า 1.สภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 สภาพการนำนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการมาใช้ในสถานศึกษาสูงสุด 3 ลำดับได้แก่การบริหารตามแนว Tip Co,การบริหารแบบวงจรเดมิ่ง, PDCA และการบริหารโดยใช้ภาคีเครือข่าย ด้านที่ 2 ความพึงพอใจในการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ การบริหารตามแบบ CIPP Model ของสต๊อฟเฟิล,การบริหารแบบพัฒนาคุณภาพศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการบริหารแบบเครือข่ายครู ด้านที่ 3 ความเหมาะสมในการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการการสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่การบริหารแบบโครงการ, การบริหารแบบระบบสำนักงานอัตโนมัติ,การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 2. แนวทางในการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ได้แก่ นวัตกรรมการบริหารตามแนว Tip Co, การบริหารตามแบบ CIPP Model ของสต๊อฟเฟิล และการบริหารแบบโครงการ ตามลำดับ

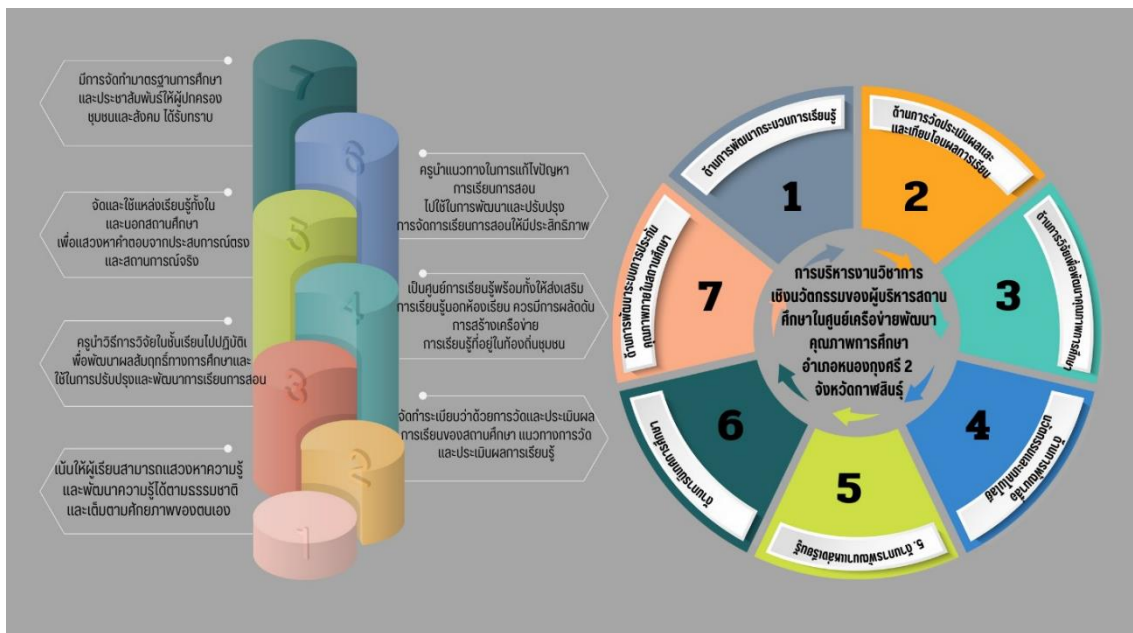
จากผลการวิจัยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการกำหนดทิศทางวัตถุประสงค์ขององค์กร กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ต่างๆ ในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาวางแผนการจัดเตรียมข้อมูลการดำเนินงานวิชาการอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาบริหารจัดการงานวิชาการตามตัวชี้วัดตามมาตรฐานเป็นรายด้าน สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองชุมชนรับทราบสถานศึกษาแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานทั้ง 4 ฝ่ายอย่างเป็นระบบเพื่อให้ครูผู้รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษามีการกำหนดระบบและกลไกการประกันคุณภาพในสถานศึกษาที่ยึดถือปฏิบัติร่วมกัน สถานศึกษามีการประชุมสัมมนาบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษามีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ได้รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีดีถรณ์ กองนาคู (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1.ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการทั้งโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูนำผลการนิเทศมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนทุกระดับชั้นอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง สถานศึกษาจัดกิจกรรม PLC อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง สถานศึกษาให้ครูนำแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะนุช สุขประเสริฐ และจิราภรณ์ ผันสว่าง (2566) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาล

พยัคภูมิพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียน อนุบาลพยัคภูมิพิสัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา ตามลำดับ 2) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองโดยจำแนกตาม เพศและระดับการศึกษาต่างกัน พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

8. องค์กรความรู้ใหม่

จากการวิจัยครั้งนี้ องค์กรความรู้ที่ได้คือการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทาง บูรณาการในการออกแบบการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ โดยการบริหารงานวิชาการจะต้องได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาดตนเองเพื่อนำความรู้มาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีการนิเทศติดตามการดำเนินงานฝ่ายต่างๆอย่างสม่ำเสมอ และนำนวัตกรรมรูปแบบต่างๆมาปรับใช้ในการบริหารงานวิชาการ ให้มีความเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จากการวิเคราะห์ประเด็นในเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปเป็นแนวทางตามแผนภูมิดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น สถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้ครูได้นำผลการนิเทศมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

9.1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น สถานศึกษาควรติดตามผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง พร้อมรับฟังความคิดเห็นของฝ่ายต่าง ๆ เพื่อพัฒนา และปรับปรุงการทำงาน เพื่อยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา ให้สูงขึ้นต่อไป

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหาร ควรมีการสนับสนุนให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนที่ สร้างความเจริญก้าวหน้าส่งผลกับ นักเรียน ทั้งทางร่างกายอารมณ์สังคม และสติปัญญาอีกทั้งสามารถปรับปรุงและส่งเสริมคุณลักษณะอัน พึง ประสงค์ของนักเรียนได้อีกทางหนึ่ง

9.2.2 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการจัด สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการ เรียนรู้และการสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้จะสามารถกระตุ้น ให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

9.2.3 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ดังนั้น ผู้บริหารควรมีจัดส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมในการผลิตสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีจัดทำ จัดซื้อที่สอดคล้องกับความต้องการและจุดประสงค์ในการเรียน และใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่าง เหมาะสม จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพผลการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มีความเข้าใจได้ดี ถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น และยังสามารถเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้อีก ทางหนึ่ง

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

9.3.1 ควรมีการขยายขอบเขตของประชากรในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อศึกษาประชากร ในกลุ่มที่กว้างขึ้นและสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างได้

9.3.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับสถานศึกษาอื่นๆ ในระดับเดียวกัน เพื่อให้ทราบ ถึงความแตกต่างและความได้เปรียบเสียเปรียบในการให้บริการ

9.3.3 การศึกษาครั้งต่อไปควรนำปัจจัยอื่นที่คาดว่าจะมีความหลากหลายมาพิจารณา เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในการนำไปใช้พัฒนาสถานศึกษาต่อไป

9.3.4 ควรเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและออกแบบสอบถามเฉพาะกลุ่มโดยแยก ชุดคำถามสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจน และมีความถูกต้องตรงกับความ เป็นจริงมากยิ่งขึ้น

10. บรรณานุกรม

- จิราภรณ์ ผันสว่าง. (2559). ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา (Professional Education Administration: Basic Qualifications, Skills, and Vision). **วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด**. 5(2). 247-254.
- ปรัตถกรณ์ กองนาคู. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปิยะนุช สุขประเสริฐ และจิราภรณ์ ผันสว่าง. (2566). การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลพยัคฆภูมิพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. **วารสารการบริหารการศึกษา มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด**. 3(1). 36-47.
- วรวิทย์ บุญญาธิพิทักษ์, จิราภรณ์ ผันสว่าง, พระครูชัยรัตนากร. (2565). การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด. **วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์**. 6(2). 477-491.
- วรวิทย์ หงส์ไทย. (2563). แนวทางการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์**. 8(2). 15-28.
- วรภาพร สิ้นศิริ. (2564). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานนทบุรี. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์**. 7(3). 129-146.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. กาฬสินธุ์ : กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2.
- สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์. (2560). ส่วนนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ฝ่ายนโยบายและยุทธศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานการศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนารการเรียนรู้.